

Streszczenie / Abstract

Wstęp

Począwszy od lat 70 w miarę rozwoju nowych i doskonalszych metod leczenia ukształtował się model leczenia mający za podstawowy cel utrzymanie i walkę o jak najdłuższe życie pacjenta bez względu na jakość uratowanego życia. W ostatnich latach społeczność lekarska coraz częściej bierze pod uwagę jakość życia pacjentów przy podejmowaniu decyzji o wyborze leczenia.

W związku z powyższym oraz z brakiem standardów dotyczących zastosowania wskaźników jakości życia przy wyborze metody leczenia istnieje duża potrzeba dalszych badań które mogłyby stać się podstawą do opracowania nowych wytycznych dotyczących leczenia raka krtani z uwzględnieniem oczekiwanej jakości życia pacjentów.

Rozprawa doktorska została oparta o spójny tematycznie cykl publikacji dotyczących jakości życia u pacjentów z nowotworem złośliwym krtani.

1. Przegląd dostępnych narzędzi do oceny jakości życia
2. Tłumaczenia i walidacja kwestionariusza oceny jakości życia
3. Ocena jakości życia u pacjentów z rakiem krtani przed i po leczeniu chirurgicznym

Cel pracy

- C1: Przegląd artykułów i dostępnych narzędzi do oceny jakości życia u pacjentów z nowotworem krtani.
- C2: Tłumaczenie na język polski oraz walidacja kwestionariusz oceny jakości życia „University of Washington quality of life
- C3: Ocena jakości życia u pacjentów z rozpoznany rakiem krtani, którzy zostali zakwalifikowani do leczenia chirurgicznego wykonana z użyciem kwestionariusza European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC) przed i po leczeniu

Materialy i Metody

- M1: Baza danych Pubmed została przeszukana pod kątem artykułów zawierających słowa klucze „jakość życia”, „nowotwory krtani” oraz „kwestionariusz”. Artykuły zostały poddane analizie. Po zidentyfikowaniu kwestionariuszy oceny jakości życia. baza danych została ponownie przeszukana. Ostatecznie wykonano przegląd i analizę 43

artykułów w których autorzy opisywali narzędzie oceny jakości życia specyficzne dla nowotworu krtani.

- M2: Oryginalna angielska wersja kwestionariusza University of Washington została przetłumaczona i zaadoptowana na język polski zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi. Przetłumaczony kwestionariusz University of Washington oraz kwestionariusz EORTC zostały wypełnione przez 66 pacjentów z rakiem krtani. Wyniki zostały przeanalizowane i porównane.
- M3: Grupę badaną stanowiło 44 pacjentów z rakiem krtani w stadium T3 i T4 którzy zostali zakwalifikowani do całkowitego usunięcia krtani. Pacjenci wypełnili ankiety EORTC przed i po zabiegu.

Wyniki

- W1: Zidentyfikowano cztery kwestionariusze oceny jakości życia . The European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC), University of Washington quality of life (UW-QoL), Functional Assessment of Cancer Therapy for head and neck (FACT H&N), University of Michigan Head and Neck specific Quality of Life instrument (HNQoL)
- W2: Angielska wersja kwestionariusza UW-QoL została przetłumaczona na język polski. Wyniki pokazały dobry współczynnik rzetelności oraz dobrą niezawodność i trafność kwestionariusza.
- W3: Jakość życia u pacjentów po zabiegu całkowitego usunięcia krtani poprawiła się w zakresie bólu.

Wnioski

Obecnie w literaturze opisywanych jest wiele narzędzi do oceny jakości życia u pacjentów z nowotworami głowy szyi przetłumaczonych i zwalidowanych na wiele języków. Mimo to wśród nich nie ma wielu które są specyficzne dla raka krtani.

Biorąc pod uwagę powyższy fakt Polska wersja kwestionariusza UW-QoL jest rzetelnym i niezawodnym narzędziem do oceny jakości życia u pacjentów z rakiem krtani.

Jakość życia u pacjentów z rakiem krtani po zabiegu poprawiła się w zakresie bólu. Badania jakości życia u pacjentów z rakiem krtani powinny być kontynuowane na większej grupie pacjentów. Wyniki powyższych badań stanowią użyteczny materiał do analizy korzyści płynących dla pacjentów i mogą być istotne w procesie podejmowania decyzji o sposobie leczenia.

Abstract

Introduction

Since the 1970s, the development of new and improved methods of treatment has led to the development of a model of treatment aimed at maintaining and fighting for the longest possible life for the patient, regardless of the quality of life that has been saved. In recent years, the medical community has increasingly considered the quality of life of patients when deciding on treatment.

In view of this and the lack of standards for the use of quality of life indicators in the choice of treatment, there is a strong need for further research that could provide a basis for the development of new guidelines for the treatment of laryngeal cancer, taking into account the quality of life expected of patients.

The doctoral dissertation was based on a thematically consistent series of publications on the quality of life in patients with laryngeal cancer.

1. review of available tools for quality of life assessment
2. translation and validation of the quality of life assessment questionnaire
3. quality of life assessment in patients with laryngeal cancer before and after surgical treatment

Aim

- A1: Article review and available tools for assessment of quality of life in patients with laryngeal cancer
- A2: Translation and validation of University of Washington quality of life questionnaire into polish language.
- A3: Assessment of quality-of-life questionnaires filled in by patients with laryngeal cancer hospitalized in the Otolaryngology, Head and Neck Surgery Department and qualified for surgical treatment before and after surgery

Material and Methods

- M1: The PubMed database was searched for articles containing the keywords “quality of life”, “laryngeal neoplasm” and “questionnaires”. The resulting articles were reviewed and analyzed. After the identification of questionnaires, an additional search was performed. The articles and questionnaires were described and analyzed. In 43 articles,

the authors used questionnaires specific to the head and neck regions in order to assess the quality of life in patients with laryngeal cancer.

- M2: Original English version of the University of Washington quality of life questionnaire has been translated and adopted in Polish language according to international guidelines. Using the Polish version of the questionnaire, 66 patients filled in the translated version of UW-QoLv4 and the European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC) questionnaires, which were compared and analysed.
- M3: Fifty-four patients with laryngeal cancer in T3 and T4 stages who were qualified for total laryngectomy were asked to fill out the EORTC QLQ- 30 and H&N30 modules before and a few years after surgical treatment.

Results

- R1: Four questionnaires have been identified. The European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC), The University of Washington Quality of Life Questionnaire (UW-QOL v4), the Functional Assessment of Cancer Therapy for patients with head and neck cancer (FACT-H&N), and the University of Michigan Head and Neck specific Quality of Life Instrument (HNQoL).
- R2: Polish version of the UW-QoLv4 questionnaire seems to have been translated well, is valid, and is valuable for the assessment of quality of life among Polish patients with cancers of the head and neck.
- R3: Quality of life in patients with laryngeal cancer improved in the domain of pain.

Conclusions

At present, the literature describes many tools for assessing the quality of life in patients with head neck cancer, translated and validated in many languages. Nevertheless, there are not many of them that are specific for laryngeal cancer.

Considering the above, the Polish version of the UW-QoL questionnaire is a reliable and valid tool to assess the quality of life in patients with laryngeal cancer.

The quality of life in patients with laryngeal cancer after surgery has improved in the pain domain. Quality of life studies in patients with laryngeal cancer should be continued in a larger group of patients. The results of these studies might be useful material for patient benefit analysis and may be important in the decision making process of treatment.